

ONOMÀSTICA DEL TERME DEL CASTELL DE CALP A FINAL DEL SEGLE XIV

Joan IVARS CERVERA

INTRODUCCIÓ

L'antic terme del Castell de Calp comprenia tot el territori que estava sota la jurisdicció d'aquesta fortificació, bastida sobre les roques costaneres del Mascarat. Probablement respon a la divisió administrativa de l'època islàmica coneguda com a *districte* o *terme castral*, que va perdurar fins els primers temps de la Reconquesta cristiana. A aquesta administració pertanyien moltes alqueries, entre les quals destacaven les de Benissa, Teulada i Calp, llocs que ben prompte van sobreixir sobre els altres petits nuclis de població i que a finals del segle XIV van sentir la necessitat de dividir el terme comú en tres termes propis, motivant això l'amollonament i determinació dels llocs per on havia de passar la línia divisòria. Aquesta partició de termes la tenim en un document de 1.386 i ens dóna l'oportunitat d'estudiar tots els topònims fronterers entre els esmentats municipis. La relació d'aquests ja la vam editar fa uns anys¹, si bé sense cap estudi o nota aclaridora; posteriorment també s'ha editat el document complet sobre aquesta partició de termes², però amb una lectura diferent, en part, a la que aquí presentem. Encara que no tenim una relació exhaustiva de tots els topònims d'aquestes terres per a aquesta època, almenys podem observar a l'esmentat document els que es refereixen a aquesta partició de termes. D'aquesta escriptura se'n conserven dues còpies, a falta de l'original: una de 1.563³, que reproduceix diverses versions anteriors autenticades notarialment, i una altra més tardana de 1.747⁴, que es remunta a aquella. Les dues, però, tenen diferent procedència. Mentre que la primera prové del llibre de Manaments i Empares del Justícia Civil de la Ciutat de València, la segona còpia procedeix d'un antic llibre de l'Arxiu de Benissa nomenat «Llibre Verd», que estava custodiat en aquell arxiu fins, almenys, 1.747, any en què per conflictes de la vila amb el seu Senyor, el Marqués d'Ariza, s'hagué de consultar per traure'n una còpia. Tot i tenir procedència distinta, avui podem trobar les dues versions a l'Arxiu del Regne de València. També han estat parcialment estudiats alguns d'aquests

(1) IVARS, J. *Baronia de Calp*. Benissa 1983, p. 28-29.

(2) PASTOR F. i CAMPON G., J. *VI Centenari de la partició del terme de Castell de Calp. 1.386-1.986*. Calp. 1986.

(3) A.R.V. *Procesos de Madrid*, lletra L, n. 86.

(4) A.R.V. *Escribanias de Cámara*, n. 33.

topònims per altres autors, si bé sense fer referència generalment a les fonts que aquí comentem.

Si aquestos documents ens serveixen per a l'estudi d'alguns dels topònims d'aquest territori, una altra font ens porta al coneixement dels noms i cognoms d'aquestos llocs mitjançant unes relacions dels veïns que hi habitaven. Són relacionats aquestos poble per poble, i són classificats segons criteris de possessió de riquesa; als llocs de població mixta, s'hi relacionen els cristians per una banda i els moros per l'altra. La documentació a què fa referència s'emmarca dins de tot el conjunt dels dominis del Marqués de Dénia, qui ordena fer un recompte en 1.381 de tots els veïns sota la seua jurisdicció per tal de recaptar 60.000 florins, quantitat amb la qual hauria d'alliberar el seu fill, presoner dels enemics. D'aquest document també vam fer parcialment menció en el treball abans esmentat⁵.

Aquesta proximitat en el temps dels dos documents ens dóna la possibilitat de comparar alguns topònims d'origen antroponímic, creats en aquestos anys o en èpoques més o menys anteriors.

TOPONÍMIA FRONTERERA ENTRE TEULADA I BENISSA

Abans de començar la relació d'aquestos topònims existents entre els dos municipis cal dir que el document fa menció de l'existència d'un *ullastre*, lloc on comença la línia divisòria. Aquesta característica vegetal donaria lloc posteriorment a un nom d'una partida rural de Teulada, l'*Ullestrar*, tal com és coneguda avui aquesta zona:

«Primerament comença a un ullastre qui es al coll de la muntanya de Canor...».

Els topònims que van apareixent a continuació són els següents:

—CANOR

Amb aquest nom apareixen dos topònims: *Muntanya de Canor* i *Coma de Canor*. Aquest topònim podria provindre de l'àrab «al-kai-non» amb el significat de «fogar, lloc on fan foc» (DCVB, per a la veu «Alcanó»); el nostre topònim podria representar el mateix ètim, però sense l'article *al-* i amb l'afegit d'una *-r* no etimològica, com sol passar amb paraules com «processor, presor», etc.). Aquest topònim ja apareix al *Llibre del Repartiment* com a nom d'una alqueria amb la denominació de *Canahor* la qual sabem que continua estant poblada com a mínim fins a finals del segle XVI⁶. El nom de l'alqueria, que s'avé bastant amb la possible etimologia proposada, passaria també als voltants, com ho són la muntanya i la coma pròximes.

BERDICA, TOSSAL DE

«E del dit forn de calç així com puja al toçal de Berdica, hon ha un molló de pedres mampostes...»

El nom d'aquest tossal podria tenir un origen llatí: «viridem» + el morfema «-icam», donant a entendre un lloc verd; a aquesta zona hi ha canalitzacions antigues que potser facen referència a aquesta característica. Molts documents posteriors ens presenten la grafia amb «V-», si bé la pronúncia actual és amb bilabial.

MATOSSES, COLL DE

«E del dit molló així com va aygues vertents tro al coll de Matoses hon ha un molló de pedres mampostes...».

Aquest topònim presenta la variant gràfica de *Mathoses* en la versió documental de 1.564. La seua etimologia podria estar en aquest mateix cognom, o ser ell mateix un topònim originari,

(5) IVARS, J.: op. cit. p. 38 i 39.

(6) Id., p. 34.

com ocorre amb l'alqueria d'aquesta mateixa denominació que hi havia al terme de Pedreguer, segons ja apareix al *Llibre del Repartiment*.

BENIMARCO, COLL DE

«Així com va aygues vertents tro al coll de Benimarco...».

D'aquest topònim ja vaig comentar el seus components àrab «beni» i mossàrab «Marco»⁷. Cal assenyalar aquí que el document de 1.747 aporta la variant gràfica «Menimarco», que considerem errònia, basada en una incorrecta pronunciació del topònim.

CAPELLA D'EN BLASCO JORRO, TOSSAL DE LA

«E del dit molló axí com va al toçalet de la capella d'en Blasco Jorro, lo qual solia tenir Musserra...».

Possiblement es tracte de l'ermita que hi ha aquesta partida rural, si bé resulta estranya aquesta denominació d'un antropònim per a designar una *capella*. Una denominació popular d'aquest apel·latiu es refereix també a les «capelles» dels pous (cf. el nom de partida «Les Capelles» al mateix terme de Teulada, on no es pot relacionar aquest nom amb l'existència de cap ermitori o oratori). L'antropònim «Blasco Jorro» («Chorro» en la còpia de 1.564) no apareix a la nòmina de 1.381, com veurem més avant. Cal assenyalar, també, el nom «Musserra» que hi apareix citat del qual no podem aportar cap aclariment, i suposem que es tracta d'un antropònim.

BERNAT FELIU, CORRAL D'EN

«Axí com va aygues vertents tro al corral d'en Bernat Feliu, romanint lo dit corral en terme de Benissa...».

Evidentment deu ser el nom del propietari d'aquesta edificació, que no apareix a la nòmina de veïns de 1.381.

PERE BANYULS, TOSSAL D'EN

«E del dit corral axí com va al toçal d'en Pere Banyuls qui es apelat Abuseyt, romanint lo dit toçal miger...».

Un altre antropònim que dóna nom a una elevació de terreny, però aquesta vegada va acompanyat dels seu nom primitiu «Abu-seyt», és a dir, el nom àrab amb tota probabilitat relacionable amb el «Zeyd-Abuzeyd» poderós senyor d'èpoques anteriors que podria tindre terres en aquestes contrades. També és possible que es pugui identificar com l'element onomàstic clàssic que era la *kunya*, com diu Ana Labarta⁸.

Aquest nom ha passat posteriorment a designar una partida rural amb la pèrdua de l'a- inicial, quedant, per tant, en «Buseit».

ABUSEYT

Vid. «Pere Banyuls, tossal d'en».

ADEHUET, COLLET D'

«Va aygues vertents tro al collet de Adehuet entre terres d'en Guillem Monsoriu...».

Aquesta lectura, que és molt clara en el document de 1.747, no ho sembla tant en el de 1.564.

(7) IVARS, J. *Alguns topònims mossàrabs de la Marina Alta* B.S.O. XXIV, 1886, p. 438.

(8) LABARTA, A. *La onomàstica de los Moriscos valencianos* C.S.I.C., 1987, p. 117 i 253.

Aquest topònim ha estat estudiat per RUBIERA, M.J. al I Congrés d'Estudis de la Marina Alta (Dénia, 1982, les Actes, encara inèdites).

on també pot interpretar-se «Abehues» o «Adehues». Segons la primera versió podria ser un diminutiu d'«adéu», aplicat a un lloc on podria acomiadar-se la gent.

PENYES BLANQUES

«E del dit collet així com va dret a les Penyes Blanques e tro a la riba de la mar...»

Aquesta al·lusió al color blancós del terreny encara avui s'ha conservat en un topònim, que si no és el mateix, està aproximadament per la mateixa zona, *Cap Blanc*, situat a la costa, limítrof entre Teulada i Benissa.

TOPONÍMIA FRONTERERA ENTRE BENISSA I CALP

ALVAR

«Primerament comença del [en blanc] appellat Alvar qui és prop de la muntanya major de Berdia...».

Cal dir en primer lloc que aquesta lectura és ambigua al document de 1.564, on es pot interpretar també «Alnar», mentre que a l'altra font la versió «Alvar» és segura. També Sanchis Sivera⁹ s'acosta a aquesta última versió en dir que un dels topònims de la partició era «Albarquies», on aglutina, junt al nom, les dues següents paraules. També presenta la -b- en lloc de la -v- (o -n-) original.

Quant a la seua etimologia podria tractar-se d'un nom híbrid compost de l'article àrab «al-» i del celtisme «bar»¹⁰ que significa «elevació del terreny», accepció que no podem saber si s'avé al nostre topònim per tal com el genèric que el deuria acompanyar no apareix al text.

BERDIA

«apellat Alvar qui és prop de la muntanya major de Berdia...».

Aquest topònim apareix amb aquesta denominació ja des d'antic¹¹. Més tardanament és conegut com a «Bèrnia», nom sobre el qual han escrit diversos autors com Escolano, Joan Coromines, etc. Podria tenir el seu origen en el mateix leixema que el topònim «Berdica», ja vist anteriorment.

OLTÀ, PENYA D'

«així com davalla tro al front de a penya de Oltà...».

No resulta gens fàcil aportar alguna explicació sobre aquest topònim, pel qual ningú no sembla haver-se interessat. Sols podem aportar una possible hipòtesi, no sabem si probable, segons la qual cabria suposar un adjectiu «Auletanus» derivat del nom propi llatí «Aulus» o «Aulius» al qual s'afegiria el sufix «-tanum» formant el conjunt «Mons Auletanus» que donaria, en fàcil transformació fonètica, «Mont Oltà». Una altra explicació podria ser la que ens donaria aquest topònim com a derivat de «Mons Olitanus» o «mont antic», adjectiu aquest format sobre l'adverbi «olim», derivat del que ens parla J. Coromines¹².

(9) SANCHIS SIVERA, J. *Nomenclator Geográfico-Estadístico*. 1922, p. 138.

(10) MOREU-REY, E. *Els nostres noms de lloc*, 1982, p. 33 i 146. Vid. també DAUZAT, A. i ROSTAIGN, Ch. *Dictionnaire étimologique des noms de lieux en France*. 1963.

(11) GUICHARD, P. *Los castillos musulmanes del norte de la provincia de Alicante*. «Anales de la Universidad de Alicante. Historia Medieval». n. 1, 1982, p. 43.

(12) COROMINES, J.: DECLC. veu «oldà».

ALLEUS

«tro al front de la penya de Oltà debes Alleus...».

Carme Barceló tracta d'explicar aquest topònim com de probable origen àrab, fent-lo derivar d'un hipotètic «al-lawsa», encara que diu que és una etimologia molt difícil¹³. Aquest topònim correspon a una alqueria que després ha perdurat fins als nostres dies, tant com a nom de partida com el d'una petita aldea del terme de Benissa.

Una altra etimologia possible seria la de considerar «Alleus» com una simple grafia de «Allaus» que significaria, en una segona acepció, «petita depressió o barranc»¹⁴ que derivaria del llatí *labem* i que s'avindria prou al lloc on s'aplica aquest topònim. No hi ha massa dificultats en la pèrdua posterior de l'a- inicial, com ocorre a moltes paraules (ex. «Buseyt» per «Abuseyt», «granar» per «agranar», etc.). Tampoc és gran problema la substitució de l'-a- per l'-e- oberta, molt pròxima en la pronúncia. També podria explicar-se el seu origen a través de «llau» més etimològic que no «allau».

ALMORAIX, BARRANC D'

«E del dit front de dita penya així com devalla per lo barranc de Almoraix...».

Quasi el mateix topònim que aquest és el que existeix al terme del Poble Nou de Benitatxell on també hi ha la «cala i barranc del Moraig», amb una grafia que sempre s'ha confós amb la que presenten els nostres documents i sobre el qual ja vam donar una possible explicació¹⁵.

BENILAFIF, ALJUB DE

«per lo barranc de Almoraix e ve dret al aljub de Benilafif que es en lo cami...».

Sembla ser aquest topònim d'origen antropònimic àrab, encara que no tenim dades per a confirmar-ho; no hem trobat cap nom amb característiques semblants a aquest a l'obra *La onomástica de los moriscos valencianos* d'Ana Labarta. Pel context del document pareix que podria ser el nom del propietari de l'esmentat aljub, si bé no poden descartar-se altres solucions.

COCENTARI, TOSSAL DE

«E del dit aljub així com [en blanc] de Cocentari en així que del dit toçal les vertents...».

D'aquest topònim hi ha també la variant *Cocentari* al document de 1.747. Sembla tenir la mateixa arrel que el topònim *Cocentina* que alguns autors consideren¹⁶ derivat de l'antic *Contestania*. Cal assenyalar també l'existència de l'antiga ciutat romana de *Consentia* (avui *Cosenza*) que podria tenir la mateixa arrel que *Cocentari*. Sols podem anotar aquí la possible presència del sufix llatí «-arium» > «-ari», indicador d'un nom col·lectiu.

BENIMARRAIG

«Així com puja amunt, fins al lloch on es la partició de Benimarraig...».

A més de la grafia anterior apareix també al document de 1.564 la variant *Benimarraix*. Carme Barceló proposa una etimologia «Bani Faraig»¹⁷. Una altra explicació podria ser la que derivaria de «Bani Marraz» amb una segona part, de la qual ens parla A. Labarta, com a antropònim àrab de les terres valencianes¹⁸.

(13) BARCELO, C. *Toponímia àrabica del País Valencià*, 1982, p. 168.

(14) COROMINES, J: DECLC, veu «llau».

(15) IVARS, J. *Alguns topònims mossàrabs...* p. 436.

(16) DCVB, veu «Cocentina».

(17) BARCELO, C.: Op. cit. p. 120.

(18) LABARTA, A.: Op. cit. p. 208.

RÀFOL

«Ab terres del Ràfol, que son censals de señor...».

Com tants altres «ràfol» o «rafal» es tracta d'un topònim d'origen àrab amb significat de propietat rústica o lloc on es guarden els ramats. Aquest mot ja ha estat estudiat a bastament¹⁹ per J. Coromines i M. J. Rubiera.

PEDRA-MALA, COLLADO DE

«Així com va al collado de Pedramala, entre mig de les terres.—...».

Ens trobem amb una denominació que si no és destacable pel topònim (de clara formació catalana), si que ho és almenys el corònim que l'acompanya. Fins ara per expressar aquest accident geogràfic havien aparegut els apel·latius «coll» i «collet» front a aquest «collado», que Coromines³⁰ creu que deu tractar-se d'un mossarabisme, però del qual no aporta cap testimoni antic. Possiblement aquesta denominació té algunes diferències semàntiques amb els seus semblants o bé es tracte d'un simple sinònim. Avui encara es conserva el nom de «collao» per alguns turons o tossals com el que hi ha prop de Benissa, conegut amb aquest nom com a propi.

També podria ser que es tractés d'un aragonesisme introduït en la llengua comuna d'aquestes terres des dels primers temps de la Reconquesta.

ANTROPONÍMIA DEL TERME DEL CASTELL DE CALP I D'ALTEA

Com ja assenyalàvem al principi, aquesta nòmina d'habitadors de l'encara indivís terme del Castell de Calp en aquesta època, es realitza a l'any 1.381. El document ens presenta els veïns de cada lloc, començant per Teulada, i continuant amb Benissa i Calp. També relaciona a continuació els pobladors d'Altea i la seua moreria, els quals, tot i no pertànyer a aquest terme, també els inclourem aquí.

Com que la font ens presenta els caps de família d'acord amb un criteri de riquesa, hem cregut que allò més adequat és mantenir aquesta distribució de veïns, atenent també a l'ordre dels diferents llocs de població. Hem prescindit d'aquella part del document que no es refereix a la relació dels veïns.

Veïns de Teulada

Amb una riquesa de 4.000 sous o més

Antoni Valles	Miquel Banyuls
Francesch Signe	Bernat Banyuls
Arnau Banyuls	Pere Banyuls
Na Sança Ostalera	

Amb una riquesa entre 2.000 i 4.000 sous

Pere Yvarç
Guillem Banyuls

(19) COROMINES, J. *Estudis de toponímia catalana II*, p. 119. M. J. RUBIERA *Rafals y reales: ravales y arrabales; reals y reales «Shark-al-Andalus»*, n. 1, 1984, p. 117.

(20) COROMINES, J. DECLC. veu «coll».

Amb una riquesa fins els 2.000 sous

Bernat Jorro
Anthoni Castellar
Guillem Basella
Johan Ahuir
Pere Ahuir
Pere Veyello
Na Spinosa
Ramon Basella
Pere Castelloli
Bernat Bonshoms
Bernat Torres
Ramon Camporell
Anthoni Gebali
Na Catalina
Na Talens
Berthomeu Lopiç
Jacme Malonda
Pere Bonet

Marti Malonda
Guillem Signe
Pere Ahuir menor
Guilem Vilanova
Ffrancesch Oliver
Ffrancesch Torres
Anthoni Carbonell
Romeu Torres
Simeo Oliver
Pasqual Banyuls
Berthomeu Castelloli
Pere Torres
Berthomeu Buigues
Vicent Lovello
Jacme Lovello
Bernat Grau
Na Elichsen del sarier

Veïns vells, viudes o pobres

Johan Lopiç
Na Marieta
Na Garcia
Na Vives

Na Guillamona
Na Bonshoms
Johan Sanxis
Na Elichsen den mal...

Veïns de Benissa

Amb una riquesa de 4.000 sous o més

Guillem Monseriu
Bernat Feliu menor
Bernat Feliu major
Pere Mir
Guillem Feliu

Bernat Yvarç
Arnau Yvarç
Johan Crespo
Guillem Boygues
Pere Gener

Amb una riquesa entre 2.000 i 4.000 sous

Na Selles
Romeu Bonet
Bernat Sanç
Pere Celler
Antoni Apariçi
Bernat Roci

Antoni Crespo
Domingo Scerdo
Antoni Baldo
Matheu Sanç
Jacme Maço
Berthomeu Yvarç

Amb una riquesa fins 2.000 sous

Matheu Carrals
Na Nantonia

Na Mojuera
Na Guartia

Domingo Jorro
Francesch Malonda
Na Francescha
Johan de Miria
Francesch Sentjohan
Na Blanca
La dona den Ramon de Palau
Domingo Coves
G. Berthomeu
Na Mateua
Na Saurina
Pere Ortola
Pere Carrals

Na.....
Berenguer Feliu
Antoni Martorell
Pere Lobell
Na Coves
Na Agnes
... Monço
La muller den Miquel Levello
Na Maçiana
Romeu Oliver
Na Marieta de Miquel Oliver
Na Maçona

Veïns vells, viudes o pobres

Na Jenera
Lo sardo
Bertomeu Lopiç

Guillem Carbonel
Na Çilia

Veïns de Calp: Cristians

Amb una riquesa de 4.000 sous o més

Domingo Jorro
Miquel Navaro

Amb riquesa de 2.000 a 4.000 sous

Domingo Ponç
Matheu Pere menor
Domingo Borgua ?

Amb una riquesa fins a 2.000 sous

Lo porter
Na....
Arnau Cabrera
Matheu Pere major
Domingo Cabrera
Ramon d'Entença
Minguet (?) Pereç (?)

Na...
.....
Johan Pereç
Ramon de Sent Miquel
Pere Maymo
Lop de Piera

Veïns vells, viudes i pobres

Bernat Bon Spunyat
Pere Loret

Domingo Pereç
Nadal Tonça

Veïns moros del terme del castell de Calp

Amb una riquesa de 4.000 sous o més

Mahomat Tagari d'Alleus

Amb una riquesa de 2.000 a 4.000 sous

Jaerx Tarnig d'Alleus

Gebe Abnageba de Seniga

Amb una riquesa fins a 2.000 sous

Garada

Jafie

Almaçir

Acmet Abengaat

Mahomat Almagueniç

Acmet Tarnig

Mahomet Alhuneysa

Geme Humeyt

Acmet Humeyt

Mahomat Humeyt

Hamet Çano

Hacen Falifa

Acmet Tefali

Celmi Tadella

Geme Abonaçcon

Acmet Ree

Geme Alpolopi

Acmet Abengebie

Jafeye Çalfe

Açmet Magar

Açmet Tacins

Jafye Mubexer

Tafer Falifa

Halet Abulbata

Acmet Mangat

Çayt Axer

Maymo Alitai

Çayt Çalef

Mahomat Abonageba

Cayt Çanon

Cayt Abulbata

Hacen Calef

Hayt Abulbata

Cayt Abbuni

Cayt Fegella

Mahomat Alaçuach

Mahommat Alducquo

Acmet Ducquo

Acmet Ducquo

Aluix Fedar

Mahomat Abonaçcon

Çalmi Fedar

Çampoc

Jahep Alp..ch

Veïns pobres

Ganyer..

Veïns d'Altea: Cristians

Amb una riquesa de 2.000 a 4.000 sous

A. Robio

Ramon Castellar major

Gines Estelles

Miquel Castellar

Johan Simo

Amb una riquesa menor a 2.000 sous

Bernat Fere	Matia d'Artanya
Johan d'Alcala	Pasqual Sanxis
Ramon Castellar menor	Jacme Giçbert
Guillem Castellar	

Veïns pobres

Pere Sanç

Veïns moros amb una riquesa inferior a 2.000 sous

Cayt Çadaf	Hayet Fandaqui
Cat Blançac	Çot Almutey
Jaex Gebel	

Algunes consideracions sobre l'antroponímia del terme del Castell de Calp i Altea

La precedent relació de pobladors de les terres d'aquesta zona de la Marina ens dona l'oportunitat de plantejar-nos algunes consideracions sobre l'onomàstica i cognonímia d'aquells moments i pot ser el punt de partida del que significà per a l'esdevenidor:

—Els noms més utilitzats per als homes cristians són Pere (17 vegades), Antoni (8), Bernat (12), Guillem (9), Joan (8), Ramon (6), Miquel (4), Domingo (8), Francesc (5), etc.

—La denominació de les dones que hi apareixen sol ser amb el cognom o nom dels marits adaptat al gènere femení: Na Guillamona, Na MaaÇaona, Na Vives, etc. No falten alguns noms propis femenins com Elichsen, Cília, Catalina²¹, na Saurina, etc. Una altra manera de donar a conèixer les dones és dient de qui és esposa: la dona de Ramon Palau, la muller de Miquel Leve-
llo, etc.

—Gran interès mereixen els cognoms ressenyats, per tal com molts d'ells han estat els tradicionals d'aquests pobles al llarg de tota la seua història: Banyuls (6), Ivars (4), Torres (4), Feliu (4), Oliver (3), Jorro (3), Lopiç (3), Auir (3), etc. Altres cognoms, però, no perduraren en temps posteriors com és el cas de Camporell, Castellar, Gebali, Sant Joan, Roci, etc.

—Quant a l'onomàstica àrab cal observar algunes notes:

—Els noms més usuals són Acnet o Açnet (12), Mahomat (8), Cayt o Çait (8), Geme (4), etc.

—Els cognoms són molt variats, sent els més repetits Abulbata (3), Tarnig (3), Humeyt (3), etc. Alguns d'aquests cognoms van acompanyats del lloc de residència com Alleus o Seniga, antigues alqueries del terme; cas apart mereix el cognom *Humeyt* per tal com ha donat lloc posteriorment al nom d'una partida rural de Teulada, *Benimeiti*, on amb tota probabilitat viurién aquestes amb les seues famílies. Algun altre cognom es pot identificar, com «Çano» o «Çanon», emparentats possiblement amb els que serien els habitants de «Benissanó», a la comarca del Camp del Turia, o el cas dels dos *Tagarí* sobre els quals M. d'Epalza i M.J. Rubiera han explicat la seua presència no massa lluny d'aquesta comarca, a la serra Tagarina²².

Com a nota final referent a aquesta relació de veïns cal dir que ens trobem davant de la primera nòmina coneguda dels pobladors d'aquests llocs, quan encara la presència musulmana tenia la seua importància, ja que representava un 30% del total de la població. Per altra banda, aquest

(21) Segons una indicació del Dr. Joan Miralles, que agraesc, no es tracta d'un castellanisme, com sembla a primera vista, sinó d'una forma alternant de *Caterina*, molt corrent en aquesta època.

(22) RUBIERA, M. J. i EPALZA, M.: *Els noms àrabs de Benidorm i la seua comarca*. 1984, p. 62-64.

document pot ser un instrument per a acostar-nos al difícil problema de la procedència dels repobladors cristians, arribats aquí en diverses onades, la més important probablement la que tingué lloc a finals del segle XIII²³, però aquest ja és un altre problema...

(23) IVARS, J.: *Contribució a l'estudi dels nostres herbatges i terres de pastura*, Benissa, 1987.